

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

VI Saziv

Prolečno zasedanje

**Komisija za obrazovanje, nauku, tehnologiju, kulturu, omladinu,
sport, inovacije i preduzetništvo**

Sednica b. 29

Priština, 4.7.2018, u 13:30časova

Zgrada Skupštine, sala N- 204

Z A P I S N I K

Sednici su prisustvovali: IsmajlKurteshi, kryetar, Teuta Haxhiu, NezirÇoçaj, DritonÇaushi, ArbërieNagavci, MuferaShinik, FidanRekaliu, Valentina Bunjaku- Rexhepi iAlbulenaBalaj-Halimaj.

Odsustvovali: Abdyl SalihuiVerica Ćeranić.

Drugi predstavnici: Natalija Apostolova, rukovodilac Kancelarije EU i predstavnici medija.

Osoblje za podršku Komisije: Lule YmeriiRudinëFetahaj.

IsmajlKurteshi, nakon što je pozdravio ambasadora Apostolovu, zahvalio je EU na interesovanju za rad Komisije i upoznao o zadacima i odgovornosti Komisije u odnosu na obrazovanje na Kosovu. Kao zadatak Komisije, on je pomenuo razmatranje nacrtu zakona, koji mogu doći uglavnom od Vlade, ali bi ih moglo inicirati 10.000 građana ili čak na predlog poslanika.

Kurteshi je rekao da je zadatak Komisije da nadgleda rad obrazovnih institucija, prati sprovođenje važećih zakona, posetiti obrazovne institucije i sve druge institucije, koje su u skladu sa radom Komisije i razmatranje izveštaja agencije ili nezavisnih saveta vezanih za obrazovanje.

On je obavestio je prisutne da su do sada prosleđeni 3 zakona, od kojih su za 2 završeneprocedure u Komisiji. U ovom slučaju izdvojen je Zakon o inspektoratu za obrazovanje, nadajući se da će ovaj zakon imati veliki uticaj na podizanje kvaliteta obrazovanja u Republici Kosovo, kao jedan od najvećih izazova u zemlji.

Komisija, dodao je Kurteshi, počela je raditi na Nacrtu zakona o nastavnicima devedesetih godina i nalaze se u procesu monitorisanja dva zakona; jedan za kulturno nasleđe i Zakon o sponzorstvima i donacijama.

Komisija je obavila razne posete Ministarstvu prosvete, Ministarstvu kulture, Savetu za kulturno nasleđe, školama i Prištinskom univerzitetu, a tokom tog perioda organizovani su i dva okrugla stola, sa ciljem

rešavanja pitanja predškolskog vaspitanja i obrazovanja dece sa smetnjama u razvoju.

Takođe je spomenuo organizaciju Okruglog stola o prioritetima pred univerzitetskog obrazovanja, kao i rezoluciju predloženu u Skupštini, kojom je obrazovanje nacionalni prioritet, ali nažalost, ova Rezolucija je ostala samo dokument, koji se nije poštovao niti dodeljivanjem budžeta za 2018. godinu, niti bilo koje druge tačke koje obavezuje MONT.

Na kraju, Kurteshi je rekao da je Komisija zahvalna svim međunarodnim organizacijama, koje pomažu obrazovanju, dodajući da će obrazovanje na Kosovu napredovati sa povećanim ulaganjima, boljom organizacijom i doslednošću u podizanju kvaliteta obrazovanja obrazovanje

Natalija Apostolova, rekla je da Komisija za obrazovanje je veoma važna za Evropsku uniju i da je veoma važno imati dobru saradnju između EU i Komisije, uzimajući u obzir činjenicu da je Kosovo nova zemlja sa mladim stanovništvom. Ona je rekla da su reforme u obrazovanju neophodne, već kašnjenje ove reforme predstavlja zločin za mlade generacije.

Apostolova je rekao da je Kancelarija EU je identifikovala obrazovanje kao jedan od ključnih prioriteta na Kosovu, ulažući 6 miliona evra za sektor obrazovanja za 2016., cifra koja se očekuje da će porasti na 15 miliona za 2017/18 godinu, dok u totalu EU je investirala u obrazovanje oko 34 miliona evra, što prema njoj je veoma zabrinjavajuće, jer situacija u obrazovanje na Kosovu nastavlja da bude žalosna, na osnovu rezultata PISA testa i izveštaja koji je pripremio GIZ. Zbog toga, dodala je ona, svi treba da se angažuju na unapređenju obrazovanja, a rezultati se mogu videti tek srednjoročno i dugoročno.

Rekla je da je veoma srećna što su svi poslanici odlučili o obrazovanju kao nacionalnom prioritetu 2017. godinu i nada se da ova izjava neće ostati samo na papiru. S obzirom na izveštaj GIZ-a, ona je rekla da reforma koja treba odmah da započne, a to su skupe i bolne reforme su reforme, koje treba uraditi MONT. Ona je rekla da je Kancelarija EU zatražila od GIZ-a da pripremi akcioni plan kroz koji će se formirati reforme u ovom ministarstvu formatirati kroz novu organizacionu strukturu za restrukturiranje Ministarstva.

Prema njenim rečima, Ministarstvo će imati snažan otpor u restrukturiranju, ali EU neće predati, nezavisno os vremena, novca i naporima. Ona je rekla da u Ministarstvu ima puno direktora koji obavljaju isti posao i primaju plate koje mnogo koštaju Ministarstvu, dok će se sa novim organogramom struktura bazirati na međunarodno iskustvo, visoki menadžer ovog ministarstva trebao bi imati nivo visok stepen stručnosti, i preuzeti dužnosti i odgovornosti. Novi organogram će se sprovesti u roku od mesec dana, nakon nekoliko konsultacija sa Ministarstvom za javnu upravu i odobrenjem Vlade, i nadaju se da će MONT implementirati ovaj organogram i da će te položaje dobiti iskusni i kvalifikovani ljudi

Sa druge strane, Apostolova je obavestila poslanike koji prate Zakon o visokom obrazovanju, koji se očekuje da dođe u Skupštinu do septembra. EU je pružila pravnu ekspertizu, tako da je zakon usklađen sa *acquiscommunitaire* evropskih praksi.

Cilj EU je da obezbedi transparentnost u akademskom promovisanju zapošljavanja osoblja, snage i obezbeđivanja kvaliteta Agencije za akreditaciju i povećanje autonomije i integriteta visokog obrazovanja. Promene koje su se dogodile na vodećim pozicijama Agencije negativno utiču na prihvatanje ove Agencije u registar obezbeđivanja kvaliteta EU iz kojeg je ranije bio isključen. Da bi obnovila kredibilitet institucija, ona je rekla da je savetovala ministarstvo da proces selekcije bude

transparentan. Na kraju, Apostolova je rekao da je nacrt zakona koji im veoma uznemirava status radnika devedesetih i da se ovaj zakon treba posmatrati sa svih perspektiva. Ona je rekla da, s obzirom da je administracija pravnih službi odlučila da stupi u štrajk nakon što je tražio 100% povećanje plata i mogućnost da druge organizacije zatraže zasluženu penziju u tom vremenskom periodu, ovaj zakon košta toliko budžeta Kosova, pa morate biti vrlo pažljivi.

Teuta Haxhiu, rekla je da se slaže sa stavovima Apostolove i da obrazovanje treba da bude prioritet ne samo na papiru. Ona je rekla da će bez depolitizacije obrazovanja teško postići pozitivni rezultati u obrazovanju. Prema njoj, postoje nekoliko zakona koji sprečavaju postizanje rezultata, navodeći pravo predsednika opština da biraju direktore škola. Rekla je da se slaže da MONT-u treba novi organogram i bilo bi idealno ako bi ovo ministarstvo vodio neko apolitičan

Mufersinik zahvalila je predstavnicima EU na podršci obrazovanju i rekla da se obrazovanje na turskom jeziku razvija od osnovnog, srednjeg do visokog obrazovanja. Što se tiče pomoći EU za obrazovanje, ona je rekla da je dobro dodeliti sredstva i projekte za zajednice, dok u školama turske zajednice, rekla je da nedostaju psiholozi i pedagozi, kao i udžbenici u nekim turskim srednjim školama, dok je u pogledu penzija navela je da osobe sa invaliditetom i bolesne osobe treba da uživaju pre vremenu penziju.

Valentina Bunjaku-Rexhepi, rekla je da je ovaj sastanak neophodan jer obrazovanje na Kosovu ima ogromne nedostatke, s obzirom na Izveštaj o napretku. Ona je izrazila zahvalnost za monetarne investicije EU na Kosovu, ali je rekla da našoj zemlji treba više stručnjaka za eksperte obrazovanja, kako bi pomagali u obrazovnom procesu i reformama. Takođe je rekla da je MONT-u potrebna reforma, već i na najvišim nivoima potrebna takva reforma.

Što se tiče pripreme studenata za tržište rada, rekla je da im je potrebna posebna briga u stručnim školama i ukazala na potrebu pedagoga, psihologa i specijalnih asistenata u različitim školama na Kosovu, s obzirom na prisustvo dece sa ograničenom sposobnosti. Ona je rekla da je Komisija otvorena za saradnju sa svima, u interesu reforme obrazovanja i poboljšanja kvaliteta

Nezir Çoçaj, zahvalio je učesnicima na njihovom doprinosu obrazovnom sektoru na Kosovu od nakon rata. On je rekao da je deo MONT-a svestan doprinosa koji je EU dala kvalitetu obrazovanja u našoj zemlji. Çoçaj je pomenuo predškolsko obrazovanje, kao jedan od ključnih problema u sektoru obrazovanja, veoma malo obuhvatanje dece u ovoj fazi obrazovanja, kao i nedostatak javnih vrtića u mnogim delovima Kosova i priprema osoblja za predškolsko obrazovanje. On je rekao da investicije u ovoj fazi obrazovanja imaju ogroman uticaj na razvoj deteta tokom njihovog života. Sa druge strane, smatra da je uznemiravajući mali broj dece sa ograničenom sposobnosti u obrazovnom procesu i zatražio da ova kategorija bude povlašćena. Takođe je rekao da priprema nastavnika i njihovo baziranje na stare nastavne programe predstavlja veoma ozbiljan problem, što negativno utiče na kvalitet obrazovanja.

Arbërie Nagavci, rekao je da doprinos EU obrazovanju nije samo infrastruktura škole, već i glavne reforme koje su ostvarene, ali nažalost nisu dale željene rezultate. Ona je pozvala na pažnju EU da reforme ili koraka koje oni preduzmu stvarno i insistiraju na tome da se ove reforme pridržava određenih kriterijuma i koje bi omogućile poboljšanje kvaliteta u tom pogledu.

Nagavci je rekla da je ministar obrazovanja javno priznao da obrazovanje nije prioritet ovog upravljanja i da je njegova politika i uticaj učinilo je da se ove reforme ne primenjuju, čineći političke partije odgovornim za sadašnje stanje kvaliteta obrazovanja na Kosovu. Ona je podržala i pohvalila reformu organograma MONT-a i da su navedeni kriteriji za Ministarstvo obrazovanja da se zahtevaju i za

Inspektorat obrazovanja, jer su i oni takođe odgovorni za kvalitet. Bilo bi dobro ako bi ovi inspektori prošli kroz državni test, kako bi garantovali njihove kvalifikacije i profesionalne veštine. S druge strane, Nagavci je pozvao na podršku EU u nadgledanju zakona i njihovoj implementaciji.

Albulena Balaj, zahvalila se predstavnicima EU na njenom prisustvu. Ona je podržala stav Apostolove da je odlaganje reformi štetno za mlade generacije. Ona je rekla da je bilo nekih reformskih napora, ali zbog nedostatka odgovarajuće analize, ove reforme su propale. Balaj je, s druge strane, zamolila je predstavnicu EU da razjasni svoj stav o otporu Ministarstva prosvete na novi organogram, jer je, prema njenim rečima, ministar obrazovanja je posvećen promenama u obrazovanju.

Što se tiče Zakona o statusu radnika devedesetih godina, ona je rekla da su članovi Komisije svesni štete koja će biti prouzrokovana kosovskom budžetu, ali su zainteresovani za pronalaženje formule koja neće oštetiti nijednu stranu.

Fidan Rekalii, zahtevao je od predstavnice EU povećanje fondova za omladinske organizacije.

Natalija Apostolova, zahvalila se svim poslanicima na njihovom doprinosu u ovoj diskusiji i uverila poslanike da ovaj sastanak neće biti zadnji koji će se održati između njih. Ona je rekla da će obrazovanje ostati dugogodišnji prioritet EU, kao i u svim reformama koje će se održati. Ona je rekla da je ministar obrazovanja veoma posvećen, ali da on ne može učiniti sve reforme, potrebno mu je i osoblje i administracija koja će ga podržati na tom putu. Apostolova je rekla da novac ne može da izvrši sve potrebne izmene i da se ta promena mora odvijati u psihologiji u društvu, jer svi zaposleni moraju poštovati svoje radno vreme.

Ismajl Kurteshi, zahvalio je ambasadorici i izrazio zahvalnost za doprinos EU u podizanju kvaliteta obrazovanja, navodeći da je Komisija je otvorena za sve potencijalne saradnje, koje bi mogle da pomognu poboljšanju ove situacije, s obzirom na činjenicu da je teret je na Komisiji za obrazovanje. On je rekao da je novac dodeljen od EU, ali nema očekivani efekt, jer nije praćena realizacija. On je podržao stav ambasadora o reformama obrazovanja, ali je rekao da treba dobro proučiti koja će reforma imati najbolji mogući ishod. Zakon o visokom obrazovanju krajnje je neophodan za obrazovanje na Kosovu, ali je ometano zbog obrazovnih autoriteta na srpskom jeziku, rekao je Kurteshi.

Što se tiče nezavisnosti Agencije za akreditaciju, Ismail Kurteshi je rekao da je Komisija zainteresovana da ova agencija obavlja svoj posao na profesionalan način. Ali, nacrt zakona 90-tih, rekao je da je ovaj nacrt zakona dobilo podršku Komisije i nakon prvog čitanja, organizovane su dve javne rasprave. Komisija je zatražila pismene komentare od uključenih institucija, a u interesu je Komisije da se ovim predlogom zakona ne opterećuje budžet Kosova. Na kraju, on je rekao da promene mora odvijati ne samo u MONT, već i u školama i drugim obrazovnim institucijama, kako bi se izbegla njihova politizacija.

Sednica je završila rad u 14:30.

Izradilo:

Osoblje za podršku Komisije.

Predsednik Komisije,
Ismajl Kurteshi